

Datum van inontvangstneming : 02/12/2013

Zaak C-556/13

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

28 oktober 2013

Verwijzende rechter:

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Litouwen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

17 oktober 2013

Verzoekende partij in cassatie:

Litaksa UAB

Andere partij in de procedure:

BTA Insurance Company SE

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Terugbetaling van een deel van een verzekeringsuitkering indien een verzekeringnemer verbintenissen in overeenkomsten voor verplichte verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van voertuigen aanleiding kan geven, niet is nagekomen.

Voorwerp en rechtsgrondslag van het prejudiciële verzoek

Uitlegging van relevante EU-richtlijnen voor een beslissing inzake het recht van een verzekeraar om van een verzekeringnemer een deel van de aan slachtoffers uitgekeerde vergoedingen terug te vorderen (richtlijn 72/166/EEG, richtlijn 90/232 en richtlijn 2005/14/EG). Artikel 267, derde alinea, VWEU.

Prejudiciële vragen

1. Moet artikel 2 van richtlijn 90/232/EEG, zoals gewijzigd bij artikel 4 van richtlijn 2005/14/EG, aldus worden uitgelegd dat de partijen bij een verzekeringsovereenkomst niet mogen overeenkomen om de verzekeringsdekking voor de verzekerde geografisch te beperken (differentiatie van verzekeringspremies naar het grondgebied waar het voertuig wordt gebruikt – in de gehele Europese Unie of enkel in de Republiek Litouwen) – zonder enigszins de dekking voor slachtoffers te beperken – door gebruik van het voertuig buiten de Republiek Litouwen in een andere lidstaat van de Europese Unie te definiëren als een factor die het verzekerde risico verhoogt, waardoor een bijkomende verzekeringspremie moet worden betaald?

2. Moeten het beginsel van het vrije verkeer van personen en voertuigen in de gehele Europese Unie en het algemene Unierechtelijke gelijkheidsbeginsel (non-discriminatie) geacht te zijn geschonden door bovengenoemde wilsovereenstemming van de partijen bij een verzekeringsovereenkomst om het verzekerde risico te koppelen aan het geografische gebruik van het voertuig?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Eerste overweging van de considerans, en artikel 3, lid 2, van richtlijn 72/166/EEG van de Raad van 24 april 1972 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven en de controle op de verzekering tegen deze aansprakelijkheid (PB L 103, blz. 1; hierna: „richtlijn 72/166”)

Zevende overweging van de considerans, en artikel 2 van de Derde richtlijn 90/232/EEG van de Raad van 14 mei 1990 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven (PB L 129, blz. 33), zoals gewijzigd bij richtlijn 2005/14/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 (hierna: „richtlijn 90/232”)

Punten 1 en 17 van de considerans, en artikel 4 van richtlijn 2005/14/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 houdende wijziging van de richtlijnen 72/166/EEG, 84/5/EEG, 88/357/EEG en 90/232/EEG van de Raad en richtlijn 2000/26/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven (PB L 149, blz. 14; hierna: „richtlijn 2005/14”)

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymas (Litouwse wet op de verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven; hierna: „TPVCAPDĮ”) van 14 juni 2001, met name artikel 22, lid 2 (terugbetaling van door verzekeraar uitgekeerde vergoedingen bij niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van de verzekeringsovereenkomst), artikel 10, leden 1 en 2 (artikel 10 betreft de geografische dekking van een verzekeringsovereenkomst) en artikel 6, lid 6 (artikel 6 betreft het sluiten van een verzekeringsovereenkomst).

Punt 62.2 van de Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklės (regels betreffende de bepaling van de door een verkeersongeval berokkende schade en de uitkering van een verzekeringsvergoeding) (in de ten tijde van de feiten geldende versie; hierna: „regels”), goedgekeurd bij regeringsbesluit nr. 795 van 23 juni 2004; punt 62.2 betreft de terugbetaling van een deel van een verzekeringsuitkering wanneer de verzekeringnemer de verzekeraar niet inlicht dat een door de verzekeringsovereenkomst verzekerd risico is toegenomen.

Punten 3 en 24 van de standaardvoorwaarden van overeenkomsten voor verplichte verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van voertuigen aanleiding kan geven, goedgekeurd bij besluit nr. N-47 van de Commissie voor toezicht op het verzekeringswezen van 23 april 2004; deze punten bevatten respectievelijk een verbod om in de verzekeringsovereenkomst af te wijken van de dwingende bepalingen van de TPVCAPDĮ en andere wetten, en een bepaling betreffende de afgifte van de groene kaart.

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Op 24 februari 2008 hebben verzekeraar BTA Insurance Company SE (verzoeker in eerste aanleg; hierna: „verzekeraar”) en Litaksa UAB (verweerder in eerste aanleg, appellant en verzoeker in cassatie; hierna: „verzekeringnemer”), een vervoerder van goederen door middel van motorrijtuigen, overeenkomsten gesloten voor verplichte verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven, met betrekking tot twee vrachtwagens van de verzekeringnemer (hierna: „verzekeringsovereenkomsten”). In artikel 10 van de verzekeringsovereenkomsten is bedongen dat het verzekerde voertuig niet wordt gebruikt en niet zal worden gebruikt voor vervoer van goederen buiten Litouwen, en dat wanneer het verzekerde risico toeneemt of zou kunnen toenemen tijdens de looptijd van de overeenkomst, de verzekeringnemer of de verzekerde dat schriftelijk meedeelt aan de verzekeraar. Gebeurt dat niet, dan heeft de verzekeraar krachtens punt 62.2 van

de regels het recht om tot 50 % van de verzekeringsuitkering naar aanleiding van door de verzekerde gebeurtenis veroorzaakte schade, terug te vorderen van de verzekeringnemer. Krachtens hetzelfde beding van de verzekeringsovereenkomsten was een van de gevallen waarin het verzekerde risico toeneemt, het gebruik van het voertuig voor vervoer van goederen of personen buiten Litouwen. Artikel 11 van de verzekeringsovereenkomsten bepaalt dat de verzekeringnemer een bijkomende, door de verzekeraar berekende, premie moet betalen indien het verzekerde risico toeneemt. In artikel 12 van de verzekeringsovereenkomsten is neergelegd dat bij de berekening van de verzekeringspremie voor vrachtwagens onder meer rekening wordt gehouden met de omstandigheid of het voertuig wordt gebruikt voor lokaal transport.

- 2 Bestuurders van de voertuigen van de verzekeringnemer hebben een verkeersongeval veroorzaakt in het Verenigd Koninkrijk, op 22 februari 2009, en in Duitsland, op 7 september 2009. De verzekeraar heeft met drie verzekeringsuitkeringen de schade vergoed die slachtoffers daardoor hadden geleden (951,15 EUR voor het eerste ongeval, op 28 september 2009, en voor het tweede ongeval 3 442,38 EUR op 23 februari 2010 en 2 645,61 EUR op 23 augustus 2011).
- 3 De verzekeraar heeft een vordering ingesteld bij de Kauno miesto apylinkės teismas (districtsrechtbank te Kaunas), waarbij hij onder meer verzocht de verzekeringnemer te veroordelen tot betaling van 50 % van de uitgekeerde vergoedingen (te weten 12 152,38 LTL). Bij beslissing van 30 juli 2012 heeft die rechter de vordering toegewezen op basis van artikel 22, lid 2, van de TPVCAPDĮ, en punt 62.2 van de regels. De rechter in eerste aanleg was van oordeel dat de verzekeringnemer de in de artikelen 10 en 11 van de verzekeringsovereenkomsten neergelegde verbintenissen niet was nagekomen en de voertuigen zonder toestemming van de verzekeraar buiten Litouwen had gebruikt, zodat het risico dat de verzekeraar op zich neemt, aanzienlijk groter werd. De verzekeraar heeft door deze niet-nakoming schade geleden.
- 4 De verzekeringnemer heeft tegen deze beslissing hoger beroep ingesteld bij de Kaunas apygardos teismas (regionale rechtbank te Kaunas), die bij beslissing van 27 december 2012 eerstgenoemde beslissing heeft gewijzigd, op grond dat de termijn om terugbetaling van 50 % van de eerste twee verzekeringsuitkeringen te vorderen, was verstreken, en de verzekeraar enkel 50 % van de derde uitkering heeft toegekend, te weten 4 567,38 LTL. De appelrechter heeft vastgesteld dat het regresrecht van de verzekeraar jegens de verzekeringnemer geen afbreuk doet aan de doelstellingen van wettelijke aansprakelijkheid en dat een dergelijke vordering mogelijk moet zijn wegens het oneerlijke en onrechtmatige optreden van de verzekeringnemer, dat de wettelijke beginselen inzake uitvoering van overeenkomsten ernstig schendt en waardoor de verzekeringsdekking betreffende zijn belangen geheel of gedeeltelijk verdwijnt.

- 5 In zijn beroep in cassatie bij de Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Litouwse hooggerechtshof) verzoekt de verzekeringnemer om vernietiging van de beslissingen in eerste aanleg en hoger beroep en om een nieuwe beslissing, waarbij de vordering van de verzekeraar wordt afgewezen. In haar verweer in cassatie verzoekt de verzekeraar het Litouwse hooggerechtshof om het beroep te verwerpen en de beslissing van de appelrechter te handhaven.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 6 De verzekeringnemer stelt dat zowel het nationale recht als het recht van de Unie niet toelaten dat verzekeringsdekking wordt beperkt in de lidstaten van de Unie en de verzekeraar verplichten die dekking zonder voorbehoud te verstrekken voor het hele grondgebied van de Unie. Voorts betoogt hij dat het risico dat de verzekeraar op zich neemt – en dienovereenkomstig het bedrag van de verzekeringspremie – niet kan afhangen van de omstandigheid of de verzekeringnemer die dekking enkel gebruikt in Litouwen of ook in andere lidstaten van de Unie, en dat de voorwaarden van de verzekeringsovereenkomst op grond waarvan hij verplicht is de verzekeraar mee te delen dat vervoer buiten Litouwen zal worden verricht en een bijkomende verzekeringspremie te betalen wegens het verhoogde risico, in strijd zijn met dwingende wettelijke bepalingen (artikelen 6, lid 6, en 10, leden 1 en 2, van de TPVCAPDĮ, en de punten 3 en 24 van de standaardvoorwaarden). Deze voorwaarden zijn bijgevolg nietig en kunnen geen rechtsgrondslag vormen voor zijn contractuele aansprakelijkheid.
- 7 De verzekeringnemer meent dat de vaststelling van de rechters in eerste aanleg en in hoger beroep dat, overeenkomstig de wil van de partijen bij de verzekeringsovereenkomsten, de voertuigen enkel in Litouwen mochten worden gebruikt, in strijd is met het in artikel 10, lid 1 van de TPVCAPDĮ neergelegde beginsel van een enkele (omvattende) premie – een beginsel op grond waarvan verzekeringsovereenkomsten in elke lidstaat van de Europese Unie de verzekeringsdekking verschaffen die is vereist krachtens de wettelijke regeling van die lidstaat inzake verplichte verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven – en de analoge bepalingen van richtlijnen 72/166 (artikel 3, lid 2) en 90/232 (artikel 2).
- 8 De verzekeraar is het met de verzekeringnemer eens dat zowel nationaal recht als Unierecht de beperking van verzekeringsdekking verbieden, maar betoogt dat de verzekeringnemer het concept beperking onjuist uitlegt en geen rekening houdt met de doelstellingen en de opzet van verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven. In deze zaak was sprake van verzekeringsdekking, aangezien de verzekeringsonderneming het slachtoffer heeft vergoed. Volgens hem moet een onderscheid worden gemaakt tussen de verzekeringsdekking voor het slachtoffer, die in alle omstandigheden van toepassing is, en de

verzekeringsdekking voor de verzekerde, die enkel geldt als deze de overeenkomst correct uitvoert. Indien de verzekeringnemer in strijd met de bepalingen van de verzekeringsovereenkomst geen bijkomende verzekeringspremie betaalt en Litouwen op eigen risico verlaat, ontstaat voor hem de verplichting een deel van de door de verzekeraar uitgekeerde vergoedingen terug te betalen (artikelen 22, lid 2, en 12 van TPVCAPDI).

- 9 De verzekeraar stelt voorts dat een overeenkomst voor verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven als kansovereenkomst op vertrouwen is gebaseerd. De op vertrouwen gebaseerde samenwerking tussen de partijen stelt de verzekeraar in staat de omvang van zijn contractuele verbintenissen te voorspellen en waarborgt de verzekeringnemer dat het risico op vergoeding van verlies wordt overgenomen. Het bedrag van de verzekeringspremie hangt af van de individuele contractvoorwaarden betreffende het verzekerde risico die de contractpartijen bedingen. De verzekeringnemer heeft bevestigd dat de voertuigen enkel in Litouwen zouden worden gebruikt en zo een lagere verzekeringspremie genoten. Door Litouwen te verlaten zonder eerst een bijkomende premie te betalen, heeft hij het daaraan verbonden risico volledig op zich genomen, zodat hij overeenkomstig artikel 62.2 van de regels kan worden aangesproken voor onvolledige uitvoering van de verzekeringsovereenkomsten.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 10 De verwijzende rechter merkt in de eerste plaats op dat de in de verzekeringsovereenkomsten neergelegde overeenstemming van partijen om de voertuigen enkel in Litouwen te gebruiken en het vertrek ervan naar andere landen van de Europese Unie te beschouwen als een risicoverhogende factor op grond waarvan de verzekeringnemer een bijkomende verzekeringspremie moet betalen voor het grotere risico dat de verzekeraar op zich neemt, in wezen betekent dat de aan de verzekerde verstrekte verzekeringsdekking geografisch wordt beperkt. Dat doet echter geen afbreuk aan de rechten van derde partijen die slachtoffer zijn, aangezien het vertrek van een voertuig naar een andere lidstaat van de Unie niet wordt gedefinieerd als een onverzekerde gebeurtenis, die de verzekeraar vrijstelt van zijn vergoedingsverplichting, maar als een gebeurtenis die het verzekerde risico, op grond waarvan de verzekeringspremie wordt berekend, verhoogt. Indien deze gebeurtenis zich voordoet, is de verzekeraar nog steeds verplicht een vergoeding uit te keren, maar heeft hij het recht de verzekeringnemer civielrechtelijk aansprakelijk te stellen wegens niet-uitvoering van de overeenkomst en terugbetaling te vorderen van een deel van de uitgekeerde vergoedingen. De verwijzende rechter wijst erop dat in de onderhavige zaak de verzekeringnemer de vraag opwerpt of de niet-nagekomen contractvoorwaarden op grond waarvan de verzekeraar de verzekeringnemer civielrechtelijk aansprakelijk stelt, geldig zijn. Om vast te stellen of de voorwaarden van de verzekeringsovereenkomst geldig (of ongeldig) zijn, moeten eerst de wettelijke

bepalingen betreffende de verhoudingen inzake verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven, juist worden uitgelegd. Die verhoudingen worden in het nationale recht voornamelijk geregeld bij de TPVCAPDĬ. Aangezien de TPVCAPDĬ uitvoering geeft aan de EU-richtlijnen inzake verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven, moeten die wet en de wettelijke maatregelen ter uitvoering ervan worden uitgelegd in het licht van de doelstellingen van de richtlijnen.

- 11 In het hoofdgeding zijn voor de verwijzende rechter vragen over de uitlegging van EU-richtlijnen gerezen (richtlijn 72/166, richtlijn 90/232 en richtlijn 2005/14 zijn vooral relevant in deze zaak). De in de onderhavige zaak vastgestelde en onderzochte omstandigheden stemmen niet geheel of gedeeltelijk overeen met onderdelen van de uitlegging van de in voornoemde richtlijnen neergelegde bepalingen die al in de rechtspraak van het Hof van Justitie zijn onderzocht. De verwijzende rechter is van oordeel dat de uitspraak in het hoofdgeding direct afhankelijk is van uitlegging van bepalingen van Unierecht door het Hof in een prejudiciële beslissing. Eveneens dient te worden opgemerkt dat wegens de specifieke omstandigheden van de onderhavige zaak de nationale rechter de opgekomen vragen niet zelf kan beslissen met toepassing van het leerstuk van de „acte clair”, met name gelet op het risico van afwijking van de uniforme toepassing van het recht van de Unie.
- 12 In de eerste plaats wijst de verwijzende rechter erop dat artikel 2 van richtlijn 90/232, zoals gewijzigd bij artikel 4 van richtlijn 2005/14, bepaalt dat de lidstaten de nodige maatregelen nemen opdat alle polissen in het kader van de verplichte wettelijke-aansprakelijkheidsverzekering met betrekking tot de deelneming van voertuigen aan het verkeer *tegen betaling van één enkele premie* en gedurende de gehele looptijd van de overeenkomst dekking verschaffen voor het gehele grondgebied van de Gemeenschap, met inbegrip van de perioden waarin het voertuig zich, gedurende de looptijd van de overeenkomst, in een andere lidstaat bevindt, en *tegen betaling van diezelfde premie*, in elke lidstaat de bij diens wet voorgeschreven dekking verschaffen, dan wel de dekking die wettelijk is voorgeschreven in de lidstaat waar het voertuig gewoonlijk is gestald, indien laatstgenoemde dekking hoger is. In het hoofdgeding zijn de partijen overeengekomen de premie te differentiëren naar het grondgebied waar het voertuig zal worden gebruikt: bij vertrek naar een andere lidstaat van de Unie wordt uitgegaan van een verhoogd verzekeringsrisico, waarvoor de verzekeringnemer een bijkomende verzekeringspremie moet betalen. Indien een dergelijke overeenkomst moet worden geacht geldig te zijn, moet niet-uitvoering van die contractuele verbintenis van de verzekeringnemer worden beschouwd als niet-nakoming van de overeenkomst die aanleiding geeft tot civielrechtelijke aansprakelijkheid, in die zin dat de verzekeraar het recht heeft van de verzekeringnemer terugbetaling van een deel van de uitgekeerde verzekeringsvergoedingen te vorderen. De verwijzende rechter vraagt zich af of

de in artikel 2 van richtlijn 90/232 neergelegde vereiste van *één enkele premie* verplicht en onvoorwaardelijk samenhangt met de omvang van de verzekeringsdekking die tegen betaling van die premie wordt verkregen, zowel geografisch (het hele grondgebied van de Europese Unie) als in de tijd (de looptijd van de overeenkomst), en of de overeenkomst van de partijen in het hoofdgeding om de verzekeringspremie te differentiëren naar het grondgebied waar het voertuig wordt gebruikt – in de gehele Europese Unie of enkel in Litouwen – en het recht van de verzekeraar om een bijkomende premie te vragen voor verzekeringsdekking in het geval het voertuig wordt gebruikt in andere lidstaten van de Unie, waardoor weliswaar geen afbreuk wordt gedaan aan de rechten van derden partijen, maar de verzekeringnemer aansprakelijk kan worden gesteld voor niet-nakoming van de overeenkomst (wegens gebruik van het voertuig op het grondgebied van een andere lidstaat van de Unie), in strijd zijn met de vereiste van één enkele verzekeringspremie.

- 13 In de tweede plaats luidt het in de zevende overweging van de considerans van richtlijn 90/232 dat *in het belang van de verzekerde* voorts elke verzekeringspolis tegen betaling van één enkele premie de voorgeschreven dekking moet verschaffen, terwijl in punt 1 van de considerans van richtlijn 2005/14 is overwogen dat verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven van bijzonder groot belang is voor Europese burgers, *of zij verzekeringnemers zijn of slachtoffers van een ongeval*. De verwijzende rechter vraagt zich af of, gelet op deze overwegingen en andere bepalingen van de richtlijnen, waarin niet enkel de bescherming van de belangen van de slachtoffers wordt benadrukt, maar ook die van de verzekerden, het aanrekenen van verschillende verzekeringspremies op basis van het grondgebied waar de verzekeringnemer actief is, in strijd is met een dergelijke doelstelling. De overeenstemming tussen de partijen in het hoofdgeding dat de verzekeringsdekking voor de verzekerde uitsluitend op Litouws grondgebied geldt, heeft enkel invloed op de rechten en verplichtingen van de verzekeraar en de verzekeringnemer en niet op het recht van slachtoffers om een verzekeringsvergoeding te ontvangen (en dus de verplichting voor de verzekeraar om deze uit te keren) wanneer een verzekerde gebeurtenis zich heeft voorgedaan. Het is onduidelijk of in een dergelijk geval sprake is van verzekeringsdekking (overeenkomstig de betekenis die in de richtlijnen wordt gegeven aan dat concept) wanneer weliswaar het slachtoffer is vergoed na een verzekerde gebeurtenis, maar de verzekeraar een regresrecht heeft verworven op grond waarvan hij een deel van de betalingen kan terugvorderen van de verzekeringnemer. De verwijzende rechter vraagt zich ook af of het op grond van de doelstellingen van de richtlijn noodzakelijk is in de verzekeringsovereenkomst te bepalen dat deze volledige uitwerking heeft gedurende de gehele looptijd ervan voor het hele grondgebied van de Europese Unie wat betreft de bescherming van de belangen van zowel de slachtoffers als de verzekerde, zodat partijen bij de verzekeringsovereenkomst geen beperktere verzekeringsdekking kunnen overeenkomen, zelfs niet wanneer geen afbreuk wordt gedaan aan de rechten van derde partijen, dus enkel in de verhouding tussen de verzekeraar en de verzekeringnemer.

- 14 In de derde plaats rijst de vraag of, wanneer de bepalingen van de EU-richtlijnen aldus worden uitgelegd dat elke verzekeringsovereenkomst voor het hele grondgebied van de Unie moet gelden en verzekeringsdekking moet waarborgen voor slachtoffers én de verzekerde, het beginsel van contractvrijheid voor partijen bij een verzekeringsovereenkomst ongerechtvaardigd en onevenredig wordt beperkt, aangezien hun wilsovereenstemming om de verzekeringsdekking voor – uitsluitend – de verzekerde te beperken, geen invloed heeft op de rechten van derde partijen en deze op geen enkele manier beperkt.
- 15 Echter, indien het tegendeel wordt staande gehouden, dus indien wordt erkend dat de verzekeringnemer en de verzekeraar differentiatie van de verzekeringsdekking naar geografisch gebied mogen overeenkomen, is het onduidelijk of dat afbreuk doet aan de doelstellingen van de richtlijnen om de ontwikkeling van een gezamenlijke Europese ruimte te versterken, door voor iedereen een verzekeringsdekking van een zekere vereiste minimumomvang te verzekeren en zo met name bij te dragen aan de uitvoering van het beginsel van het vrije verkeer van personen. In de eerste overweging van de considerans van richtlijn 72/166 luidt het *dat het Verdrag de instelling beoogt van een gemeenschappelijke markt met de kenmerken van een binnenlandse markt, en dat de verwezenlijking van het vrije verkeer van goederen en personen een van de belangrijkste voorwaarden voor het bereiken van dit doel is*; wat verder is ontwikkeld en concreet is uitgedrukt in latere richtlijnen (in punt 1 van de considerans van richtlijn 2005/14 is bijvoorbeeld overwogen dat *de motorrijtuigenverzekering gevolgen heeft voor het vrije verkeer van personen en voertuigen; een van de hoofddoelstellingen van het communautaire optreden op het gebied van financiële diensten dient derhalve een versterking en consolidering van de interne markt op het gebied van motorrijtuigenverzekering te zijn*).
- 16 Gelet op een en ander kan volgens de verwijzende rechter worden aangenomen dat in het onderhavige geding twee belangrijke beginselen van Unierecht – het beginsel van contractvrijheid en dat van vrij verkeer van personen – in conflict komen en dus moet worden vastgesteld van welk beginsel de bescherming voorrang moet krijgen, in verhoudingen betreffende verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven. De verwijzende rechter is van oordeel dat een beslissing over dat conflict afhangt van de juiste uitlegging van de doelstellingen en de bepalingen van de richtlijnen en dat om een juiste beslissing in het hoofdgeding mogelijk te maken, het Hof van Justitie zich moet uitspreken over dat conflict.